

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

I. Dispozițiile art. 14 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, reglementează categoriile de documente pe care un cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, le prezintă la depunerea candidaturii.

Potrivit prevederilor legale menționate, un cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, trebuie să prezinte la depunerea candidaturii o declarație pe propria răspundere prin care precizează cetățenia, adresa de domiciliu sau de reședință din România, colectivitatea locală ori circumscripția din statul al cărui cetățean este unde a fost înscris ultima dată în lista electorală și că nu mai candidează la alegerile pentru Parlamentul European într-un alt stat membru al Uniunii Europene. De asemenea, este necesară prezentarea unui act de identitate valabil și a unei adeverințe eliberate de autoritatea competentă din statul al cărui cetățean este, care să ateste că nu a fost lipsit de dreptul de a fi ales în acel stat printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau că o asemenea interdicție nu este cunoscută de această autoritate.

Totodată, la solicitarea cetățenilor români care doresc să candideze la alegerile pentru Parlamentul European în alt stat membru al Uniunii Europene, Autoritatea Electorală Permanentă este instituția abilitată să elibereze adeverințe care atestă că nu au fost lipsiți de dreptul de a fi ales în România sau că o asemenea interdicție nu este cunoscută de autoritățile române.

Din practică s-a constatat însă că cetățenii Uniunii care candidează într-un stat membru de reședință în care nu sunt resortisanți întâmpină dificultăți în a identifica autoritățile care au competențe de emiteră a adeverinței care să ateste că nu au fost lipsiți de dreptul de a fi aleși în acel stat printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau că o asemenea interdicție nu este cunoscută de această autoritate precum și în obținerea acesteia în timp util.

Astfel, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 26 din 26 ianuarie 2013 a fost publicată *Directiva 2013/1/UE a Consiliului din 20 decembrie 2012 de modificare a Directivei 93/109/CE în ceea ce privește anumite norme de exercitare a dreptului de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți.*

Principalele elemente de noutate sunt următoarele:

- a) eliminarea adeverinței privind drepturile electorale ale cetățenilor Uniunii care candidează într-un stat membru de reședință în care nu sunt resortisanți;
- b) modificarea modelului declarației pe propria răspundere care trebuie să însoțească propunerile de candidatură ale cetățenilor Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți; sunt incluse chestiuni noi precum data și locul nașterii și precizarea că nu au fost decăzuți din dreptul de a fi ales în statul membru de origine în baza unei hotărâri judecătorești individuale sau a unei decizii administrative, sub condiția ca aceasta din urmă să poată face obiectul unor căi de atac;
- c) obligația statelor membre de a verifica și face schimb de informații privind dreptul de a fi ales al cetățenilor proprii care și-au depus candidatura în alt stat membru;
- d) obligația statelor membre de reședință, în cazul în care un cetățean al Uniunii neresortisant nu are dreptul de a fi ales, de a lua măsurile corespunzătoare în conformitate cu dreptul lor național pentru a împiedica persoana în cauză să candideze, iar când acest

lucru nu este posibil, pentru a împiedica persoana respectivă să fie aleasă sau să își exercite mandatul.

II. Totodată, în conformitate cu Recomandarea Comisiei din 12 martie 2013 privind consolidarea desfășurării democratice și eficiente a alegerilor pentru Parlamentul European (2013/142/UE), se impune crearea unei legături vizibile între partidele naționale pentru care votează cetățenii UE și partidele politice europene la care sunt afiliate partidele naționale, considerându-se că acest lucru ar avea un impact important asupra transparenței procesului decizional în UE. Sporirea vizibilității partidelor politice europene pe toată durata procesului electoral, începând din campania electorală și până la exprimarea voturilor, ar consolida responsabilitatea partidelor politice care participă la procesul electoral european și ar crește încrederea alegătorilor în acest proces.

Astfel, statele membre ar trebui să încurajeze și să faciliteze furnizarea de informații către electorat cu privire la legăturile de afiliere dintre partidele naționale și partidele politice europene înainte și în timpul alegerilor pentru Parlamentul European, printre altele prin permiterea și prin încurajarea indicării acestei afilierii pe buletinele de vot utilizate în cadrul alegerilor.

Mai mult, partidele politice naționale care participă la alegerile pentru Parlamentul European ar trebui să facă publică, înainte de aceste alegeri, afilierea lor la partidele politice europene. Partidele politice naționale ar trebui să afișeze în mod vizibil afilierea lor la partidele politice europene în toate materiale, comunicările și emisiunile de promovare electorală.

Legislația națională conține unele prevederi în acest sens care pot fi însă suplimentate prin dispoziții care să asigure efectivitatea recomandării menționate. Spre exemplu, dispozițiile art. 11 alin. (2) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare instituie o excepție de la interdicția acceptării donațiilor de către partidele politice din partea altor state ori a organizațiilor din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice sau juridice străine. Astfel, sunt acceptate donațiile constând în bunuri materiale necesare activității politice, dar care nu sunt materiale de propagandă electorală, primite de la organizații politice internaționale la care partidul politic respectiv este afiliat sau de la partide politice ori formațiuni politice aflate în relații de colaborare politică. Totodată, pot fi primite și materiale de propagandă care se folosesc numai în cadrul campaniei electorale pentru alegerea reprezentanților României în Parlamentul European

Prevederile art. 43 alin. (3) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc de asemenea o derogare, de această dată de la interdicția de a folosi semne electorale care reproduc sau combină simbolurile naționale ale statului român, ale altor state, ale Uniunii Europene, ale organismelor internaționale ori ale cultelor religioase. Fac excepție partidele politice care sunt membre ale unor organizații politice internaționale, acestea putând utiliza semnul organizației respective ca atare sau într-o combinație specifică, atât în materialele de propagandă electorală cât și pe buletinele de vot.

Schimbări preconizate

I. Potrivit proiectului de lege, la depunerea candidaturii, un cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România nu va mai prezenta o adeverință eliberată de autoritatea competentă din statul al cărui cetățean este, care să ateste că nu a fost lipsit de

dreptul de a fi ales în acel stat printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau că o asemenea interdicție nu este cunoscută de această autoritate.

Astfel, propunerea de candidatură sau cererea de admitere a candidaturii independente a cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, va fi însoțită, pe lângă documentele prevăzute în prezent de lege, de o declarație pe propria răspundere care să precizeze următoarele:

a) cetățenia, data și locul nașterii, ultima adresă în statul membru de origine, adresa de domiciliu sau de reședință din România;

b) că nu mai candidează la alegerile pentru Parlamentul European într-un alt stat membru al Uniunii Europene;

c) că nu a fost decăzut din dreptul de a fi ales în statul membru de origine în baza unei hotărâri judecătorești individuale sau a unei decizii administrative, cu condiția ca aceasta din urmă să facă obiectul unor căi de atac;

d) colectivitatea locală ori circumscripția din statul al cărui cetățean este unde a fost înscris ultima dată în lista electorală.

Autoritatea Electorală Permanentă este menținută ca autoritate unică de contact în relația cu organismele sau autoritățile cu responsabilități similare din celelalte state membre ale Uniunii Europene, responsabilă de schimbul de date privind alegătorii resortisanți, alegătorii comunitari și persoanele eligibile comunitar, prezentul proiect urmărind detalierea obiectului schimbului de informații, precum și termenele de realizare a acestuia, conform directivei.

În acest sens, Autoritatea Electorală Permanentă va furniza autorităților cu responsabilități similare din celelalte state membre ale Uniunii Europene, următoarele:

- informațiile cuprinse în cererile de înscriere în listele electorale speciale a alegătorilor comunitari, până cel mai târziu cu 20 de zile înaintea zilei de referință;
- informațiile din declarațiile pe propria răspundere, în cel mult 24 de ore de la primirea lor de la Biroul Electoral Central;
- răspunsurile la solicitările de verificare a eligibilității cetățenilor români, în cel mult 5 zile lucrătoare de la primirea cererilor.

Acest schimb de informații are ca scop:

a) împiedicarea exercitării dreptului de a fi ales atât în statul membru de origine cât și în statul membru de reședință sau de către persoanele cărora li s-a interzis exercitarea acestora;

b) împiedicarea înscrierii aceluiași alegător atât în lista electorală a statului membru de origine cât și în lista electorală a statului membru de reședință.

Alegătorii resortisanți înscriși în lista electorală a altui stat membru al Uniunii Europene vor fi radiati din copia de pe lista electorală permanentă. Autoritatea Electorală Permanentă va comunica Biroului Electoral Central, Ministerului Afacerilor Externe sau Ministerului Afacerilor Interne, după caz, informațiile primite de la autoritățile cu responsabilități similare din celelalte state membre ale Uniunii Europene privind alegătorii resortisanți, alegătorii comunitari și persoanele eligibile comunitar.

Ținând cont de termenul prevăzut de directivă pentru comunicarea răspunsurilor la solicitările Autorității Electorale Permanente de verificare a eligibilității cetățenilor altor state membre ale Uniunii Europene, prezentul proiect mărește la 10 zile termenul de admitere/respingere a candidaturilor de către Biroul Electoral Central.

Nu în ultimul rând, proiectul propune ca modelele declarațiilor și cererilor care trebuie date de alegătorii comunitari și persoanele eligibile comunitar să fie stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, pentru a permite o mai mare flexibilitate față de cerințele europene.

II. Totodată, proiectul urmărește completarea Legii nr. 33/2007 în spiritul recomandării Comisiei Europene, care deși nu produce efecte juridice obligatorii formulează un deziderat împărtășit de toate statele membre ale Uniunii Europene, respectiv acela de a reduce deficitul democratic al Uniunii Europene și de a asigura o legătură mai strânsă între cetățenii europeni și reprezentanții lor din organismele Uniunii.

Prin urmare, proiectul de lege introduce, pentru partidele politice care participă la alegeri și care sunt afiliate unor partide politice la nivel european, obligația de a utiliza, pe lângă semnul lor electoral, și semnul electoral al partidului politic la nivel european din care fac parte, precum și posibilitatea de a utiliza materiale de propagandă electorală care conțin denumirea și semnul electoral ale partidelor politice la nivel european din care fac parte. Rezultă că semnul electoral al partidului politic va fi imprimat pe buletinul de vot împreună cu semnul electoral al partidului politic la nivel european.

De asemenea, prezentul proiect detaliază obiectivele campaniei electorale, prin serviciile de programe audiovizuale, publice și private, în acord cu temele europene, stabilind că aceasta trebuie să servească printre altele, următoarelor interese generale:

a) ale electoratului - de a primi informații corecte și complete, inclusiv asupra legăturilor de afiliere ale partidelor politice care participă la alegeri cu partidele politice la nivel european, respectiv asupra platformelor, programelor politice și ofertelor electorale ale acestora, astfel încât să își poată exercita dreptul la vot în cunoștință de cauză;

b) ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri și candidaților independenți - de a se face cunoscuți și de a prezenta platformele, programele politice și ofertele electorale proprii și, dacă este cazul, ale partidului politic la nivel european din care fac parte.

Legislație europeană aplicabilă

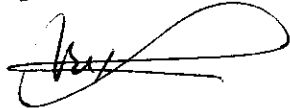
Directiva 2013/1/UE a Consiliului din 20 decembrie 2012 de modificare a Directivei 93/109/CE în ceea ce privește anumite norme de exercitare a dreptului de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți.

Recomandarea Comisiei din 12 martie 2013 privind consolidarea desfășurării democratice și eficiente a alegerilor pentru Parlamentul European (2013/142/UE).

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European.

În numele inițiatorilor (conform tabelului anexat):

Deputat Relu FENECHIU






PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

TABEL

cu inițiatorii propunerii legislative pentru modificarea și completarea
Legii nr. 33/2007
privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	FENECHIU PELU	PNL	
2.	Geacătă Sorinel	PNL	
3.	BURLACU PETFANI	PP-DD	
4.	RADULESCU CATALIN	PSD	
5.	Drăguleanu Cătălin	PC	
6.	TEȚU SCORIN	PNL	
7.	PETREA DORIN SILVIU	U-MR	
8.	ZANFIR DANTEZ	PNL	
9.	Niculescu Silvia BOENATI	PSD	
10.	TILVĂR ANGEL	PSD	
11.	NICU MARCU	PNL	
12.	POBASCĂ GABRIELA	PD	
13.	MIRELA MITREA	PSD	
14.	Popescu Anca	PSD	

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
15	CĂPRAR DOREL GHEORGHE PSD		
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			